

Skupščina občine Idrija je na podlagi 18. in 19. člena zakona o naravni in kulturni dediščini (Uradni list SRS, št. 1/81) in 224. člena statuta občine Idrija, na svoji seji zbora združenega dela dne 19. februarja 1986 in zbora krajevnih skupnosti dne 19. februarja 1985 ter na seji skupščine občinske kulturne skupnosti Idrija dne 12. marca 1988 sprejela

ODLOK
o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti
na območju občine Idrija

(Uradni list SRS št. 16/88, 17/88, Uradni list RS, št. 56/93, 45/97, 131/03, 45/07, 115/07)

1. člen

Z namenom, da bi trajno zagotovili ohranitev in posebno družbeno varstvo kulturnih vrednot in naravnih znamenitosti, se deli nepremične kulturne dediščine na območju občine Idrija, ki imajo posebno kulturno, znanstvenozgodovinsko ali estetsko vrednost razglasijo za kulturne in zgodovinske spomenike.

Kulturni in zgodovinski spomeniki so pod posebnim, z zakonom in tem odlokom določenim družbenim varstvom.

Cilji varovanja kulturnih in zgodovinskih spomenikov se uresničujejo s sprejetimi planskimi akti in varstvenimi ukrepi določenimi s prepovedmi in omejitvami v tem odloku in zakonu:

2. člen

Kulturni in zgodovinski spomeniki so arheološka naselbinska in zgodovinska območja ter arheološki, umetnostni in arhitekturni, etnološki, zgodovinski in tehnični nepremični spomeniki.

Naravne znamenitosti so območja naravnih znamenitosti, naravni spomeniki, določene rastlinske posebnosti.

3. člen

Kot območja kulturnih in zgodovinskih spomenikov se razglasijo:

1. Cerkno

- spomeniško območje NOB,
- Brdci, spomenik 47 padlim gojencem partijske šole
- partizansko grobišče pri pokopališču
- arheološka postojanka Gradišče,
- ž. c. sv. Ane
- p. c. sv. Jerneja
- hiša št. 86

2. Idrija – historično jedro s spomeniki:

- cerkev sv. Trojice,
- cerkev sv. Antona s Kalvarijo,
- kapelica sv. Janeza Nepomuka,
- hiša Kosovelova ulica št. 8,
- hiša ulica Vinka Mohoriča št. 1,
- znamenje pri Lazarju – Pot k sv. Antonu št. 20,
- Čipkarska šola, Kosovelova ulica 21,
- Realka, Študentovska ulica št. 16,
- grobnica cerkve sv. Barbare,
- Pot živega srebra – del Prelovčeve ulice.

Idrija s spomeniki:

- cerkev Žalostne Matere Božje z vhodno pokopališko stavbo, obzidjem in stopniščem s kostnico,
- Gozdarska šola, Gregorčičeva ulica 35,
- znamenje pri Kumru – Gorska pot št. 24,
- strojnica jaška Inzaghi,
- Čermak-Špirekova peč.

4. člen

Kot arheološki spomeniki in območja se razglasijo:

1. Kladje pri Cerknem, Vrata
2. Godovič, Jelenšek
3. Reka, Grad in Kazarsko
4. Šebrelje, Dolenja vas s sv.Ivanom
5. Vojsko, Mrzla Rupa.

5. člen

Kot umetnostni in arhitekturni spomeniki se razglasijo:

1. Bukovo - ž. c. sv. Lenarta,
2. Črni vrh - p. c. Križa,
3. Črni vrh.- ž. c. sv. Jošta
4. Dolenji Novaki - ž. c. sv. Tomaža apostola ,
5. Godovič -. ž. c. sv. Urbana,
6. Gore - ž. c. sv. Marije- Magdalene,
7. Gornji Vrsnik - p. c. sv. Tomaža,
8. Jagrše - ž. c. sv. Uršule,
9. Jazne - p. c. sv. Nikolaja,
10. Labinje - p. c. šv. Duha,
11. Lazec - p. c. sv. Jurija,
12. Ledine - c. sv. Ahaca,
13. Ledinske Krnice - p. c. sv. Ahaca,
14. Orehek - v. c, sv. Ubalda,
15. Otalež - c. sv. Katarine,
16. Planina - p. c. sv. Janeza Krstnika,
17. Police - p. c. Rojstvo Device Marije,
18. Ravne pri Cerknem - ž. c. sv. Urha,
19. Reka - p. c. sv. Kancijana
20. Spodnja Idrija – ž.c. Device Marije vnebovzete z ožjim območjem,
21. Straža - p. c. sv. Spreobrnjenja sv. Pavla,
22. Šebrelje, - p. c. sv. Janeza Krstnika,
23. Šebrelje - ž. c. sv. Jurija,
24. Trebenče - p. c. sv. Jošta,
25. Vojsko - ž. c. sv. Jožefa,
26. Zakriž - p. c. sv. Andreja,
27. Zavratac - ž. c. sv. Urha.

6. člen

Kot etnološki spomeniki se razglasijo:

1. Črni Vrh - hiša št. 47,
2. Dolenji Novaki - hiša št. 5,
3. Gor. Kanomlja - hiša št. 43 - Štrumovci,
4. Gor. Novaki - klet pri hiši št. 32 – »v št«,
5. Gor. Novaki - hiša št. 55 – »V Stul«,
6. Podpleče-- znamenje pod hišo št. 16,
7. Ravne pri Cerknem - hiša št. 52 – »Za Lamovjem«,
8. Spodnja Idrija - hiša št, 74 – »Trnovše«,
9. Spodnja Idrija,- hiša št. 80 – »Kenda" ,
10. Spodnji Vrsnik - leseno znamenje pri hiši št. 2,
11. Vojsko - hiša št. 47 – »Škratovše«
12. Zadlog - hiša št. 26 – »Tominc«,
13. Zavratac - gospodarsko poslopje pri hiši št. 21,
14. Črni Vrh, križ pri hiši št. 53,
15. Domačija Podlanišče 13 - pri Rotovžu,
16. Hiša Ledine 20 – pri Jureč.

7. člen

Kot tehniški spomeniki in območja se razglasijo:

1. Dolenji Novaki - vodni mlin pri hiši št. 35,
2. Dolenji Novaki - vodni mlin pri hiši št. 46,
3. Gor. Kanomlja - Dolina Ovčjaka, Kanomeljske klavže,
4. Gorenji Novaki – mlin. pri hiši št. 57 – »V Potoku«,
5. Gorje - mlin in žaga pri domačiji št. 3.

8. člen

Kot spomeniki NOB in območja se razglasijo:

1. Dolenji Novaki – Partizanska bolnica Franja,
2. Idrijski Log - Vojkova koč na Brinovem griču,
3. Vojsko – Partizanska bolnica Pavla,
4. Vojsko - Partizanska tiskarna Slovenija na Vogalcah,
5. Vojsko - Partizansko grobišče Vojščica,
6. Garenji Vrsnik - partizansko grobišče ob cerkvi,
7. Šebrelje - partizansko grobišče ob šoli,
8. Ledine - partizansko grobišče nad vasjo,
9. Mrutni vrh - partizansko grobišče,
10. Idršek - partizansko taborišče v .Javorcah,
11. Sr. Kanomlja - partizansko taborišče v Žirovčkovi planini,
12. Jesenica - spomenik 96. ustreljenim borcem NOV,
13. Hudo polje - spomenik SVPB Pavla,
14. Masore - spomenik padlima borcema pri Sedeju.
15. Srednja Kanomlja – spomenik žrtvam fašizmu v Žličniku.

9. člen

Kot naravne znamenitosti in območja se razglasijo:

1. Cerkljanski vrh, Zaganjalka - presihajoči izvir v Volkovi grapi pod Cerkljanskim vrhom,
2. Godovič - Kačja smreka,
3. Gor. Kanomlja - Ponor s sotesko v Klamah,
4. Gor. Kanomlja - Slap na Klatvžarici,
5. Gor. Kanomlja - Izvir v bližini Šinkovčeve jame in jama nad izvirom,
6. Gor. Kanomlja - Studenčkova jama ali Jama pri Studenčku,
7. Gor, Kanomlja - Vovkova jama ali Jama v podsteni,
8. Idrijska Bela - Divje jezero,
9. Idrijske Krnice - Jelenk,
10. Idrijski Log – Habečkovo brezno,
11. Idrijski Log - Jamu nad Kobilu v dolini Idrijce,
12. Porezen - Porezen -v območju občine Idrija,
13. Ravne – Ravenska jama,
14. Spodnja Idrija – Ukovnik,
15. Cerkno – soteska potoka Zapoška,
16. Dolina Idrijce s pritoki, z Idrijskimi klavžami,
17. Putrihove klavže in Belčne ali Brusove klavže,
18. Porečje Govškarce.

10. člen

Kot spomenik pomembnih ljudi se razglasi:

1. Zakojca - Bevkova domačija, hiša št. 10.

11. člen

Natančne oznake kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti, razglašeni s tem odlokom, navedbe lastnikov spomenikov, oziroma imetnikov pravice upravljanja, lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev, režim in varstvo, posamezne omejitve ter prepovedi ter razvojne usmeritve so navedene v Strokovnih osnovah za razglasitev nepremičnih kulturnih zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novi Gorici, ki so sestavni del tega odloka in jih hrani oddelek za občno upravo in družbene službe.

12. člen

Skupščina občine mora preprečevati posege, s katerimi bi se utegnilo spremeniti v tem odloku opredeljeno lastnost spomenika oziroma naravne znamenitosti. Vsak predviden poseg ali raziskava morata pristojna upravna organa za kulturo ter urejanje prostora in varstvo okolja pridobiti mnenje Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Nova Gorica, ki v zvezi z varstvom spomenikov opravlja strokovne naloge.

13. člen

Za nepremične kulturne spomenike veljata varstvena režima.

Varstveni režim I. stopnje, ki določa:

- varovanje spomenika v celoti, neokrnjenosti in izvornosti,
- dovoljena dejavnost mora služiti potrebam varstva in po potrebi konserviranju in restavriranju spomenika,
- kakršenkoli poseg je mogoče le z dovoljenjem in pogoji, ki jih predpiše pristojni zavod.

Varstveni režim II. stopnje, ki določa:

- varovanje spomenika v avtentični pričevalnosti,
- dejavnost v okviru spomenika mora biti s spomeniškim značajem le-tega,
- za vsak poseg je potrebno soglasje pristojnega zavoda.

Za kulturne in zgodovinske spomenike iz 2. točke 3. člena tega Odloka veljajo naslednji varstveni režimi:

1. Idrija – historično jedro:

Varuje se:

- zgodovinski značaj mesta, podoba stavb, gabariti, oblike strešin, historično kritino, obstoječe arhitekturne detajle,
- tlorisna zasnova objektov,
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom,
- pomembnejše prostorske naravne prvine znotraj mesta (parki, potoki itd),
- odnos med naseljem in okolico ter podoba naselja v prostoru,
- pomembne javne vedute v prostoru: grad Gewerkenegg, cerkev sv. Antona, jašek Delo, jašek Frančiške, jašek Inzaghi.

Za spomenike znotraj območja EŠD 182 velja: Dovoljeni so konservatorski in restavratorski posegi na podlagi pripravljenega konservatorskega in restavratorskega programa oziroma kulturnovarstvenega soglasja, ki ga pripravi pristojna OE ZVKDS.

Za ostale posege v prostor so obvezne smernice in soglasja OE ZVKDS. Načela varstva kulturne dediščine se upoštevajo pri prostorskem planiranju in urbanističnem načrtovanju, vključujoč občinske podrobne prostorske načrte, posege na podlagi izdanih gradbenih dovoljenj ter investicijsko-vzdrževalna dela na obstoječih objektih. Izjemo predstavlja javna infrastruktura. Za investicijsko-vzdrževalna dela na javni infrastrukturi smernice in soglasja OE ZVKDS nista potrebna. Posege v prostor in dejavnosti v prostoru je potrebno načrtovati tako, da ne prizadenejo varovanih vrednot in materialne substance dediščine. Posegi v prostor naj prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali povečanju njene vrednosti.

2. cerkev sv. Trojice:

Varuje se sam objekt in širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Prepovedano je:

- objekt poškodovati ali podreti,
- spreminjati tlorisno in višinsko zasnovo,
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo,
- spreminjati funkcionalno zasnovo in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru,
- spreminjati oblikovanost zunanjščine – arhitekturno členitev, strešine, kritino, napušče, zatrepe, stavbno pohištvo, gradiva, barvo, detajle itd.,
- na fasade nameščati reklamne panoje, izveske in svetila, ki niso v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objekta,
- spreminjati odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb,
- spreminjati komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na javni prostor,
- spreminjati ožjo okolico (pripadajoči odprti prostor) z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin.
- Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo KD možno:

NEURADNO PREČIŠČENO BESEDILO

- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele stavb oziroma stavbne opreme v kvalitetnejše oziroma avtentičnejše stanje,
- izvajati znanstveno raziskovalna dela,
- spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,
- posegati v okolico objekta zaradi boljše predstavitve objekta.

3. cerkev sv. Antona s Kalvarijo:

Varuje se sam objekt in širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Prepovedano je:

- objekt poškodovati ali podreti,
- spreminjati tlorisno in višinsko zasnovo,
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo,
- spreminjati funkcionalno zasnovo in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru,
- spreminjati oblikovanost zunanjsčine – arhitekturno členitev, strešine, kritino, napušče, zatrepe, stavbno pohištvo, gradiva, barvo, detajle itd.,
- na fasade nameščati reklamne panoje, izveske in svetila, ki niso v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objekta,
- spreminjati odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb,
- spreminjati komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na javni prostor,
- spreminjati ožjo okolico (pripadajoči odprti prostor) z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin.
- Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo KD možno:
- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele stavb oziroma stavbne opreme v kvalitetnejše oziroma avtentičnejše stanje,
- izvajati znanstvenoraziskovalna dela,
- spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,
- posegati v okolico objekta zaradi boljše predstavitve objekta.

4. kapelica sv. Janeza Nepomuka:

Varuje se celoten spomenik, notranjščina in zunanost v izvorni ali obstoječi obliki, njegova celotna struktura, gabarite, gradiva in konstrukcijo, detajle, inventar ter položaj enote na stavbni parceli.

Dovoljeni so konservatorski in restavratorski posegi z maksimalnim upoštevanjem izvirne oblike oziroma prezentacijski posegi, ki omogočajo boljše razumevanje stavbnega razvoja (npr. odstranitev morebitnih v preteklosti neustrezno izvedenih posegov).

Vsi posegi so možni le ob soglasju pristojne spomeniške službe na podlagi konservatorskega programa, ki ga le-ta izdelata. Funkcija objekta naj ne bo v nasprotju z njegovim spomeniškim značajem.

5. hiša Kosovelova ulica št. 8:

Varuje se spominski plošči na obstoječi lokaciji in tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Prepovedano je:

- objekt poškodovati ali podreti,
- spreminjati tlorisno in višinsko zasnovo,
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo,
- spreminjati funkcionalno zasnovo in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru,
- spreminjati oblikovanost zunanjsčine – arhitekturno členitev, strešine, kritino, napušče, zatrepe, stavbno pohištvo, gradiva, barvo, detajle itd.,
- na fasade nameščati reklamne panoje, izveske in svetila, ki niso v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objekta,
- spreminjati odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb,
- spreminjati komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na javni prostor,
- spreminjati ožjo okolico (pripadajoči odprti prostor) z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin.
- Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo KD možno:
- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele stavb oziroma stavbne opreme v kvalitetnejše oziroma avtentičnejše stanje,
- izvajati znanstveno raziskovalna dela,
- spremeniti namembnost objekta, če ni možno zagotoviti prvotne funkcije in če s tem nista bistveno prizadeti materialna substanca in pričevalnost objekta,

NEURADNO PREČIŠČENO BESEDILO

- spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,
- na fasade nameščati nevpadljive izveske in napise,
- odpirati strehe (strešna okna, frčade) na tisti strani objekta, ki ni v vidnem stiku z javnih prostorom,
- posegati v okolico objekta zaradi boljše predstavitve objekta.

6. hiša ulica Vinka Mohoriča št. 1:

Varuje se celoten spomenik, notranjščina in zunanost v izvorni ali obstoječi obliki, njegova celotna struktura, gabarite, vsa gradiva in konstrukcijo, detajle, poslikavo na pročelju, muzeološko obravnavo inventarja ter položaj enote na stavbni parceli.

Dovoljeni so konservatorski in restavratorski posegi z maksimalnim upoštevanjem izvorne oblike oziroma prezentacijski posegi, ki omogočajo boljše razumevanje stavbnega razvoja (npr. odstranitev morebitnih v preteklosti neustrezno izvedenih posegov).

Vsi posegi so možni le ob soglasju pristojne spomeniške službe na podlagi konservatorskega programa, ki ga le-ta izdelava. Funkcija objekta naj ne bo v nasprotju z njegovim spomeniškim značajem.

7. znamenje pri Lazarju – Pot k sv. Antonu št. 20:

Varuje se celoten spomenik, notranjščina in zunanost v izvorni ali obstoječi obliki, njegova celotna struktura, gabarite, vsa gradiva in konstrukcijo, poslikavo, detajle, inventar oziroma muzeološko obravnavo inventarja ter položaj enote na stavbni parceli.

Dovoljeni so konservatorski in restavratorski posegi z maksimalnim upoštevanjem izvorne oblike oziroma prezentacijski posegi, ki omogočajo boljše razumevanje stavbnega razvoja (npr. odstranitev morebitnih v preteklosti neustrezno izvedenih posegov).

Vsi posegi so možni le ob soglasju pristojne spomeniške službe na podlagi konservatorskega programa, ki ga le-ta izdelava. Funkcija objekta naj ne bo v nasprotju z njegovim spomeniškim značajem.

8. Čipkarska šola, Kosovelova ulica 21:

Varuje se sam objekt in širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Prepovedano je:

- objekt poškodovati ali podreti,
- spreminjati tlorisno in višinsko zasnovo,
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo,
- spreminjati funkcionalno zasnovo in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanem prostoru,
- spreminjati oblikovanost zunanjščine – arhitekturno členitev, strešine, kritino, napušče, zatrepe, stavbno pohištvo, gradiva, barvo, detajle itd.,
- na fasade nameščati reklamne panoje, izveske in svetila, ki niso v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objekta,
- spreminjati odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb,
- spreminjati komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na javni prostor,
- spreminjati ožjo okolico (pripadajoči odprti prostor) z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin.
- Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo KD možno:
- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele stavb oziroma stavbne opreme v kvalitetnejše oziroma avtentičnejše stanje,
- izvajati znanstveno raziskovalna dela,
- spremeniti namembnost objekta, če ni možno zagotoviti prvotne funkcije in če s tem nista bistveno prizadeti materialna substanca in pričevalnost objekta,
- spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,
- na fasade nameščati nevpadljive izveske in napise,
- odpirati strehe (strešna okna, frčade) na tisti strani objekta, ki ni v vidnem stiku z javnih prostorom,
- posegati v okolico objekta zaradi boljše predstavitve objekta.

9. Realka, Študentovska ulica št. 16:

Varuje se:

- tlorisna in višinska zasnova objekta,
- oblikovanost zunanjščine – štukaturne elemente, okrasne okenske okvirje, zidne vence in rustiko v ometu,
- oblikovanost stavbnega pohištva,
- oblikovanje hodnikov in stropov na hodnikih ter tlak na hodnikih,
- ožja okolica – predvsem dostop preko stopnišča in pripadajoči park ob južni fasadi.
- Ohranja se:

- velikost in razporeditev okenskih odprtin, kasetirana okna in glavna vhodna vrata,
- centralno stopnišče,
- obokane stropove v kletnih prostorih.

10. grobnica cerkve sv. Barbare:
Ohranja se kripta v sedanjem stanju.

11. Pot živega srebra – del Prelovčeve ulice:
Varuje se trasa, ki poteka po delu današnje Prelovčeve ulice.
Prepovedano je traso spreminjati ali uničiti.

12. cerkev Žalostne Matere Božje z vhodno pokopališko stavbo, obzidjem in stopniščem s kostnico:
Varuje se spominske plošče na obstoječi lokaciji in tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Prepovedano je:

- objekt poškodovati ali podreti,
- spreminjati tlorisno in višinsko zasnovo,
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo,
- spreminjati funkcionalno zasnovo in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru,
- spreminjati oblikovanost zunanjsčine – arhitekturno členitev, strešine, kritino, napušče, zatrepe, stavbno pohištvo, gradiva, barvo, detajle itd.,
- na fasade nameščati reklamne panoje, izveske in svetila, ki niso v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objekta,
- spreminjati odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb,
- spreminjati komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na javni prostor,
- spreminjati ožjo okolico (pripadajoči odprti prostor) z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin,
- Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo KD možno:
- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele stavb oziroma stavbne opreme v kvalitetnejše oziroma avtentičnejše stanje,
- izvajati znanstveno raziskovalna dela,
- spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,
- posegati v okolico objekta zaradi boljše predstavitve objekta.

13. Gozdarska šola, Gregorčičeva ulica 35:

Varuje se:

- tlorisna in višinska zasnova objekta,
- oblikovanost zunanjsčine: kritino, vse detajle na fasadi, velikost in razporeditev okenskih odprtin,
- okna: obliko oken je potrebno ohraniti po vzoru prvotnih.

Prepovedano je:

- vgraditi strešna okna.

Pri izvajanju posegov se upošteva smernice:

- razporeditev prostorov v nadstropju se lahko izvede glede na namembnost,
- zazidane okenske odprtine se ponovno odpre,
- spominsko ploščo vzdano na desni strani pritličja na mestu okna je smiselno prestaviti višje na mesto med etažama, okno pa se ponovno odpre,
- mansardna nadstreška (kukrle) se oblikujeta po ohranjeni dokumentaciji,
- v pritličju je potrebno ohranjati oboke, smiselno je odpreti oboja vrata v osi. Vhodna veža mora ostati »čista«, brez prezidav in masivne opreme, ometi gladki apneni, tlak opečnat, po vzoru delno ohranjenega,
- oboke v pritličju, ki so bili odstranjeni brez kulturno varstvenih soglasij, bi bilo smiselno ponovno pozidati po vzoru obstoječih.

14. znamenje pri Kumru – Gorska pot št. 24:

Varuje se celoten spomenik, notranjščina in zunanost v izvorni ali obstoječi obliki, njegova celotna struktura, gabarite, gradiva in konstrukcijo, detajle, poslikavo, muzeološko obravnavo inventarja ter položaj enote na stavbni parceli.

Dovoljeni so konservatorski in restavratorski posegi z maksimalnim upoštevanjem izvorne oblike oziroma prezentacijski posegi, ki omogočajo boljše razumevanje stavbnega razvoja (npr. odstranitev morebitnih v preteklosti neustrezno izvedenih posegov).

Vsi posegi so možni le ob soglasju pristojne spomeniške službe na podlagi konservatorskega programa, ki ga le-ta izdelava. Funkcija objekta naj ne bo v nasprotju z njegovim spomeniškim značajem.

15. strojnica jaška Inzaghi:

Varuje se sam objekt in širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Prepovedano je:

- objekt poškodovati ali podreti,
- spreminjati florisno in višinsko zasnovo,
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo,
- spreminjati funkcionalno zasnovo in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru,
- spreminjati oblikovanost zunanjsčine – arhitekturno členitev, strešine, kritino, napušče, zatrepe, stavbno pohištvo, gradiva, barvo, detajle itd.,
- na fasade nameščati reklamne panoje, izveske in svetila, ki niso v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objekta,
- spreminjati odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb,
- spreminjati komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na javni prostor,
- spreminjati ožjo okolico (pripadajoči odprti prostor) z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin,

Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo KD možno:

- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele stavb oziroma stavbne opreme v kvalitetnejše oziroma avtentičnejše stanje,
- izvajati znanstveno raziskovalna dela,
- spremeniti namembnost objekta, če ni možno zagotoviti prvotne funkcije in če s tem nista bistveno prizadeti materialna substanca in pričevalnost objekta,
- spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,
- na fasade nameščati nevpadljive izveske in napise,
- odpirati strehe (strešna okna, frčade) na tisti strani objekta, ki ni v vidnem stiku z javnih prostorom,
- posegati v okolico objekta zaradi boljše predstavitve objekta.

16. Čermak-Špirekova peč:

Pri izvajanju posegov se upošteva smernico:

- peč se ponovno pozida in smiselno umesti v območje topilnice.

14. člen

Za arheološke spomenike veljata varstvena režima:

Varstveni režim I. stopnje, ki določa:

- varovanje vseh spomeniških sestavin v neokrnjeni in izvirni obliki,
- kakršenkoli poseg je mogoč le z dovoljenjem in pogoji, ki jih predpiše zavod.

Varstveni režim II. stopnje, ki določa:

- varovanje vseh pomembnejših spomeniških sestavin,
- predhodna sistematična raziskava arheološkega spomenika in po potrebi ohranitev posameznih nepremičnih sestavin.
- za vsak poseg je potrebno soglasje pristojnega zavoda.

15. člen

Za podzemne geomorfološke naravne znamenitosti (jame, brezna) velja varstveni režim, po katerem je prepovedano:

- poškodovati, uničiti ali odstranjevati sigaste tvorbe (npr. kapnike) v jamah in brezni,
- izvajati zemeljska dela v ožjem območju jame ali brezna,
- spreminjati vegetacijsko odejo v neposredni okolici, na površju kraških jam in brezen,
- odlagati tekoče ali trde odpadke v jame in brezna ali na površje oziroma širše območje, kar bi onesnažilo naravno znamenitost,
- onesnažitev vode, ki ponikuje v jami,
- loviti ali nabirati jamsko floro in favno v neznanstvene namene,
- prepovedane so vse vrste gradenj ob vhodnih v jame in brezna,
- povzročiti vibracije ali eksplozije v bližini jame in brezna
- obiskovati jame ali brezna, ki niso urejene za turistični ogled, če gre za neznanstvene namene,

NEURADNO PREČIŠČENO BESEDILO

- onesnaževanje voda (npr. s spuščanjem tehnoloških odpadnih voda, tekočih odpadkov, kanalizacijskih odplak ali z odlaganjem odpadkov vseh vrst v strugo, na breg v neposredno bližino vode),
- hidroenergetska izkoriščanja (npr. gradnje jezov, zbiralnih jezer, gradnja hidroenergetskih objektov ipd.),
- spreminjanje naravne temperature voda in vsako spreminjanje sestave vode: (npr. sprememba PH, ipd.),
- spreminjanje vodnega režima,
- regulacijska dela,
- gradnje objektov na bregu ali neposredni bližini bregov.

16. člen

Za botanične in dendrološke naravne znamenitosti velja varstveni režim, po katerem je prepovedano:

- vsako poseganje, ki bi spremenilo rastišče razmere na sami lokaliteti oziroma biotopu, npr. odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnega stanja (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine talne vode, spreminjanje kislosti ali alkalnosti voda, poplavitve, zamenjava sladke vode za slano ali narobe), odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje (odlaganje odpadnih materialov ipd.), gradnje vseh vrst. ter zemeljska dela,
- trgati cvotje, izkopavati, nabirati, poškodovati ali lomiti rastline (zelišča, drevesa in grme),
- nabirati, semena ali plodove rastlin,
- spreminjati kulturo rastišča, kar bi pomenilo poseg v rastiščne pogoje (npr. izkoriščanje gozda, pogozditev travnika ali pašnika, preoranje ledine ipd.),
- vsako drugo poseganje na ožji lokaliteti, ki škodljivo vpliva na rastline.
- izvajati takšna regulacijska ali melioracijska dela v okolici, katerih škodljive posledice bi bilo mogoče čutiti na ožji lokaliteti,
- onesnaževati zrak s prahom aerosoli ali strupenimi plini;
- sekati, obsekavati, lomiti oziroma drugače nasilno uničevati, ali poškodovati drevesa. njihova dela, korenine in veje,
- spreminjati obstoječo osončenost dreves in rastišča (npr. razgaljati krošnjo ali deblo, zasenčiti drevesa s stavbami ali napravami ipd.)
- obešati ali postavljati tuja telesa na deblo, korenine ali veje (npr. svetilke, nosilce žičnih vodov, table, omarice, antene, razgledišča, stopnice ipd.),
- zaradi večje stalne objekte ali zgradbe na območju neposrednega rastišča.

17. člen

Nadzor nad izvajanjem določb tega odloka opravljajo pristojne službe Medobčinskega inšpektorata občin Idrija, Logatec in Vrhnika.

18. člen

Občinski upravni organ, pristojen za kulturo izvede vpis kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti iz 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. in 10. člena tega odloka v zemljiško knjigo in po razglasitvi izda odločbo imetnikom spomenikov oziroma imetnikom pravice upravljanja ter jih seznanji z režimi varstva, posameznimi omejitvami in prepovedmi ter razvojnimi usmeritvami in z drugimi obveznostmi v zvezi s spomeniki in naravnimi znamenitostmi, ki izhajajo iz zakona o naravni in kulturni dediščini.

19. člen

Za kršitev določb tega odloka so predpisane denarne kazni, in sicer:

1. za posameznike najmanj 5.000 SIT.
2. za pravno osebo in za posameznika, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti najmanj 50.000 SIT.
3. za odgovorno osebo pravne osebe najmanj 5.000 SIT.

20. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati odlok o spomeniškem redu v občini Idrija (Uradno glasilo, št. 8/69, z dne 29. 12. 1969).

21. člen

NEURADNO PREČIŠČENO BESEDILO

Odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Idrija (Uradni list RS, št. 45/97) vsebuje naslednjo določbo:

2. člen

Mapna kopija zaščitenege območja z označenimi mejami je sestavni del tega odloka.

Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Idrija (Uradni list RS, št. 115/07) vsebuje naslednjo določbo:

3. člen

Sestavni del tega odloka so Strokovne podlage za spremembo Odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Idrija, ki jih je avgusta 2007 izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica.

Št. 63-3/82
Idrija, dne 12. marca 1988

Predsednik Skupščine občine Idrija
Stanislav Brelih l. r.

Št. 63-3/82
Idrija, dne 13. aprila 1988

Predsednica Skupščine občine Idrija
Ivica Kavčič l. r.

Št. 63-3/82
Idrija, dne 23. septembra 1993

Predsednik Skupščine občine Idrija
dr. Janez Podobnik, dr. med. l. r.

Št. 61711-2/97
Idrija, dne 17. julija 1997

Predsednik Občinskega sveta občine Idrija
Franci Jereb, dr. med. l. r.

Št. 66000-1/2003
Idrija, dne 18. decembra 2003

Župan Občine Idrija
Damjan Krapš l. r.

Št. 66000-1/1999
Idrija, dne 17. maja 2007

Župan Občine Idrija
Bojan Sever l. r.

Št. 620-0001/2007
Idrija, dne 6. decembra 2007

Župan Občine Idrija
Bojan Sever l. r.